

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

11.12.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Точицький обговорив із комісаром ЄС захист української культури від агресії РФ. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 10 груд. УІНП оприлюднив переклади статей польських та українських науковців про правову оцінку акції «Вісла». – Інф.;](#) [Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. УІНП оприлюднив переклади статей польських та українських науковців про правову оцінку акції «Вісла». – Інф.](#)

Театр

[Український тиждень. – 2024. – 10 груд. До Києва завітає мініфестиваль «Вертеп Схід». – Нестелеєв М.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 10 груд. «Червона Рута» у Києві: актори театру імені Заньковецької привезли одну з найочікуваніших вистав цього року. – Москаленко Ю.](#)

[Україна молода. – 2024. – 11 груд. ГРА ідентичності: міжнародне журі назвало кращі українські театральні вистави. – Григоренко В.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. Вистава «Конотопська відьма» збирила понад 5 млн гривень на ЗСУ, – режисер Уривський. – Інф.](#)

Музика

[Україна молода. – 2024. – 11 груд. Берегти, шанувати, популяризувати: команда «Територія А» записала різдвяний альбом. – Руденко А.](#)

Візуальні мистецтва

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Вінницький художник видав книгу про українські хати під стріхою. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс. – 2024. – 10 груд. Українська кіноакадемія оголосила результати виборів до правління та наглядової ради. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 10 груд. За роль у польському фільмі «Під вулканом». Українець Роман Луцький став лауреатом Міжнародного кінофестивалю в Марракеші. – Інф.;](#) [Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Український актор Роман Луцький здобув нагороду на кінофестивалі в Марракеші. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2024. – 11 груд. «Вавилон'13» у Парижі: більше половини](#)

[глядачів українського кіно – французи та іноземці з Франції. – Шипунова Ю.](#)

[NV. – 2024. – 10 груд. Підсумки 2024 року. Google назвав найпопулярніші в Україні фільми. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2024. – 11 груд. Тарас Цимбалюк, Антоніна Хижняк і Наталка Денисенко зіграли в комедії «Коли ти вийдеш заміж?». – Кривда М.](#)

Література

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. House of Europe оголосила переможців конкурсу грантів на переклад українських книжок. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. Оголошено довгий список номінантів на здобуття премії Drahomán Prize за 2024 рік. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 10 груд. Книги Тімоті Снайдера вийдуть в Україні в аудіо форматі. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. Книжки Тімоті Снайдера з'являться легально в аудіоформаті в Україні. – Інф.](#)

Музейна справа

[NV. – 2024. – 10 груд. За переосмислення ролі під час війни. Музей Ханенків отримав престижну міжнародну премію. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Таїнство бандури: як кобзарські традиції відстоюють Україну у світі. – Самченко В.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 10 груд. Петиція про захист мозаїки художниці Горської в Голосіївському районі Києва набрала необхідні голоси. – Інф.](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. У Києві відкрили книгозбірню поета Миколи Мірошніченка. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. У Києві відкрили книгозбірню поета Миколи Мірошніченка. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. У Румунії вшанували пам'ять українського поета Степана Руданського. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 10 груд. У Римі показали фільм про українську воєнну розвідку «Авіапрорив на Азовсталь. Небо». – Інф.](#)

***

[NV. – 2024. – 10 груд. Попри вимоги українців скасувати. В Мілані пройшла прем'єра опери, у якій зіграла путіністка Анна Нетребко. – Інф.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Точицький обговорив із комісаром ЄС захист української культури від агресії РФ. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький і комісар Європейського Союзу з питань справедливості між поколіннями, молоді, культури та спорту Гленн Мікаллеф під час зустрічі у Брюсселі обговорили захист української культури від російської агресії. Микола Точицький подякував ЄС за підтримку у збереженні української культурної спадщини та наголосив на безпрецедентних втратах, які зазнає сектор української культури від загарбницької війни РФ. За словами міністра, з початку повномасштабного вторгнення Росії загинули щонайменше 137 митців і працівників культури, пошкоджені або знищені 1 222 об'єкти культурної спадщини, пошкоджені 2 123 заклади культури, з яких 374 зруйновані повністю. Він також наголосив на трьох принципах, на яких будуватиметься українська Стратегія культури: захист, збереження та промоція української культури та ідентичності у світі. Микола Точицький відзначив також пріоритетність реалізації культурного компонента в рамках Конференції з питань відновлення у Римі, яка запланована на липень 2025 року, та необхідність посилення координації міжнародних зусиль для підтримки української культури. Сторони домовилися про подальшу співпрацю для захисту української культури як частини європейського надбання. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3936501-tocickij-obgovoriv-iz-komisarom-es-zahist-ukrainskoi-kulturi-vid-agresii-rf.html>

Інтерфакс. – 2024. – 10 груд. УІНП оприлюднив переклади статей польських та українських науковців про правову оцінку акції «Вісла». – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. УІНП оприлюднив переклади статей польських та українських науковців про правову оцінку акції «Вісла». – Інф.

Український інститут національної пам'яті в межах плану роботи на 2024 рік здійснив переклад польською мовою статті юриста Сергія Рябенка «Операція «Вісла». Правова кваліфікація» та переклад українською мовою наукової статті польського історика доктора Кшиштофа Персака «Операція «Вісла» – спроба правової оцінки». Питання правової кваліфікації цієї примусової депортації українців і лемків, проведеної польським комуністичним урядом у 1947 році, актуалізувалося після того, як Інститут національної пам'яті Польщі оприлюднив рішення про припинення слідства у цій справі. Згідно з повідомленням, улітку 2024 року Воєводський суд у Варшаві зобов'язав Інститут національної пам'яті Польщі відновити слідство. Водночас питання визнання акції «Вісла» злочином проти людяності залишається дискусійним у польському суспільстві. В Україні ж до цієї історії повертаються найчастіше з нагоди роковин трагічної події, додали в УІНП. Зі статтями науковців про правову оцінку акції «Вісла» можна ознайомитися [ТУТ](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1033026.html>
<https://litgazeta.com.ua/news/uinp-opryliudnyv-pereklady-statej-polskykh-ta-ukrainskykh-naukovtsiv-pro-pravovu-otsinku-aktsii-visla/>

Театр

Український тиждень. – 2024. – 10 груд. До Києва завітає мініфестиваль «Вертеп Схід». – Нестелєєв М.

У програмі мініфестивалю «Вертеп Схід», який пройде у Києві в культурному кластері «Краків» 25–27 грудня, два Вертепи, створені у першій рік повномасштабного вторгнення у Харкові Харківським театром ляльок, та виставка масок традиційних персонажів українського Вертепу та свята Маланки від художника фільму «Памфір» Івана Михайлова. Організатори проєкту – Харківський державний академічний театр ляльок імені В. Афанасьєва та Marco Concert за підтримки київського культурного кластера «Краків» та Музею театрального, музичного та кіномистецтва України. Обидві вистави будуть показані двічі на день. Режисерка обох вистав – Оксана Дмитрієва, вже відома киянам по виставі «Калинова сопілка» за книгою Оксани Забужко та «Отелло» в Театрі на Лівому березі. «Ці дві вистави дуже різні, але інтегровані в актуальний контекст сьогодення і навіть продовжують цю певну мандрівну традицію вертепу, опинившись тут у Києві. Наразі харківський театр немає можливості показувати вистави у власному приміщенні і потребує підтримки київської публіки», – каже організаторка гастролей Харківського театру ляльок у Києві та креативна продюсерка Marco Concert Поліна Величко. Музичний перформанс (10+) «ВЕРТЕП» складається з автентичних народних колядок Слобожанщини та уривків з Біблії. У виставі немає слів, є тільки фрази з Євангелія від Матвія і пісні. «Це вистава для всіх, вона не жахлива, вона показує архетипічне зло і добро. І там дуже красиві пісні», – каже художник Костянтин Зоркін. Автентичні слобожанські колядки надала Катерина Курдюкова з українського дослідницько-виконавського гурту з Харкова «Муравський шлях». Вона ж навчила акторів їх правильно співати. Вистава створена спільно з Львівським обласним академічним театром ляльок, де і відбулася прем'єра у грудні 2022 року та брала участь у багатьох іноземних фестивалях. Вистава «ВЕРТЕП. ВІЙНА. ВІРШІ» за поезіями Сергія Жадана визначається постановниками як «божевільне балансування понад зимою». В ній прослідковуються важливі взаємозв'язки культурного складника з релігійним. Режисерка Оксана Дмитрієва відібрала різні вірші, суголосні авторській постановній концепції – вистави-молитви, вистави-надії. Докладно:

<https://tyzhden.ua/do-kyieva-zavitaie-minifestyval-vertep-skhid/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 10 груд. «Червона Рута» у Києві: актори театру імені Заньковецької привезли одну з найочікуваніших вистав цього року. – Москаленко Ю.

До Києва з дводенними гастролями приїхали актори львівського Національного театру імені Марії Заньковецької, які на Великій сцені Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка показали

виставу «Червона Рута» за п'єсою Наталки Ворожбит. Зрежисував постановку Максим Голенко. У виставі відобразили часи, коли Володимир Івасюк був на піку своєї популярності. Мюзикл розкриває і менш відомі аспекти життя композитора, такі як радянську цензуру та стеження. Вони були супутниками всього його творчого шляху. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/chervona-ruta-u-kijevi-aktori-teatru-imeni-zankovetskoji-privezli-odnu-z-najochikuvanishikh-vistav-tsoho-roku.html>

Україна молода. – 2024. – 11 груд. ГРА ідентичності: міжнародне журі назвало кращі українські театральні вистави. – Григоренко В.

Церемонія нагородження VI Всеукраїнського фестивалю-премії ГРА відбулася в Києві у залі камерної сцени Національного театру імені Івана Франка. Шість нагород отримали львівські театри, по чотири – харківські та київські театри, одну – івано-франківський театр. Найбільше статуеток серед фіналістів забрала вистава «Кортес» Київського театру «Золоті ворота». На церемонії нагородження голова спілки Богдан Струтинський зазначив: «Сьогодні український театр говорить про свою затребуваність і важливість аншлагами в глядацьких залах...». Міністр культури і стратегічних комунікацій Микола Точицький акцентував, що важливою сьогодні є демонстрація того, як культура об'єднує нас задля нашої стійкості й збереження ідентичності. А театр своєю чергою доносить найважливіше. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3937/2006/186949/>

Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. Вистава «Конотопська відьма» зібрала понад 5 млн гривень на ЗСУ, – режисер Уривський. – Інф.

Благодійні покази вистави «Конотопська відьма» Театру Франка зібрали понад 5 млн гривень на потреби ЗСУ. Про це у проєкті «Міста» на телеканалі «Дім» розповів режисер-постановник вистави Іван Уривський. «Наш театр працює з фондом «Повернись живим». Перша вистава – це були 100 дронів. Тільки «Конотопська відьма» зібрала близько 5 млн за благодійні вистави. А ще різні аукціони, тобто викупають ложі, викупають якісь місця за великі гроші. Нещодавно я прочитав, що ложу викупили за пів мільйона гривень – це теж був благодійний аукціон на ЗСУ. Дуже класно, що театр може це робити», – сказав Іван Уривський. Режисер повідомив, що з «Конотопською відьмою» театр широко гастролює Україною, а з січня планується європейський тур. Іван Уривський зазначив, що сьогодні дуже важливо знайомити глядачів інших країн з українською класикою та сучасним мистецтвом, бо, на жаль, у тій же Європі ще забагато російського. «Російський театр завжди вкладав великі гроші, великі сили, щоб популяризуватися, наприклад, в Європі. Якщо зараз подивитися плани європейських театрів, там обов'язково буде Чехов, Достоевський. На жаль, це не вдалося якось змінити... Одне з моїх бажань, прагнень, щоб українські автори теж ставали затребуваними у Європі, у світі, бо ми якось пропустили цей момент популяризації наших класиків, нашої сучасної драматургії. І зараз потрошки, краплина за краплиною ми намагаємося бути присутніми з українськими виставами, з українськими назвами, з

українськими режисерами, акторами в Європі. Звісно, конкуруючи з Росією, бо вони нікуди звідти не зникли, там російські режисери ставлять вистави, російські актори грають у фільмах. Там, на жаль, зараз росіян більше, ніж нас», – наголосив режисер. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vystava-konotopska-vidma-zibrala-ponad-5-mln-hryven-na-zsu-rezhyser-uryvskyj/>

Музика

Україна молода. – 2024. – 11 груд. Берегти, шанувати, популяризувати: команда «Територія А» записала різдвяний альбом. – Руденко А.

Команда «Територія А» записала різдвяний альбом під гаслом «Дух нескорених». До альбому увійшли 12 треків і два бонус-треки. Серед них добре відомі «Щедрик», «Спи, Ісусе, спи», «Ой сивая зозуленька», «Ой хто-хто Миколая любить», а також менш відомі пісні, які майже не виконують останнього часу. Кожна пісня – національний скарб України, акцентує ініціаторка і натхненниця проєкту Анжеліка Рудницька. Співають у проєкті переважно дуети. Ім'я виконавця «Щедрика» команда поки тримає в таємниці. Лідер гурту «ВВ» Олег Скрипка співає з Оксаною Рубаняк – поетесою, яка нині є командиркою взводу ЗСУ. Парамедикиня Юлія Паєвська складе компанію лідеру гурту «ТІК» Віктору Бронюку. А парамедикиня Юлія «Куба» Сідорова співає з народним артистом Павлом Зібровим. Ще одна родзинка проєкту – композиція за участі акторів Національного театру імені Івана Франка. Долучаються Наталія Сумська – народна артистка України, Катерина Артеменко – акторка і композиторка, Сусанна Карпенко – фольклористка і хормейстер театру, Євген Нищук – народний артист України, з ними – скрипаль і військовослужбовець Олександр Скрыбін, який воює з 2014 року. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3937/2006/186948/>

Візуальні мистецтва

Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Вінницький художник видав книгу про українські хати під стріхою. – Інф.

Вінницький художник Володимир Козюк у співавторстві з науковцями видав книгу «Хата під стріхою. Останній штрих минулого тисячоліття», у якій зібрані авторські світлини, дослідження та історії про традиційні українські хати, вкриті соломною. За його словами, книга «Хата під стріхою. Останній штрих минулого тисячоліття» – це не лише видання про культурну спадщину українського народу, а й спосіб нагадати про нашу ідентичність, історію та дух минулого. Автор позиціонує видання як енциклопедію української душі. Володимир Козюк видав книгу у співавторстві з мистецтвознавицею, генеральною директоркою Національного музею народної архітектури та побуту України Оксаною Старак-Повякель та кандидатом історичних наук Віктором Косаківським. Книга вийшла друком у виданні «Твори». Це видання двомовне – український текст продубльовано англійською. «Хату під стріхою» автор проєкту планує презентувати у різних містах України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3936401-vinnickij-hudoznik-vidav-knigu-pro-ukrainski-hati-pid-strihou.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс. – 2024. – 10 груд. Українська кіноакадемія оголосила результати виборів до правління та наглядової ради. – Інф.

Українська кіноакадемія оголосила результати виборів до правління та наглядової ради, за результатами яких членами наглядової ради стали продюсерка Ольга Пантелеймонова та режисер Дмитро Сухолиткий-Собчук, а також залишилися три постійні члени – Вікторія Тігіпко, Юлія Сінькевич та Алік Шпилюк. «Заявки від кандидатів приймалися до 18 листопада. До 5 грудня тривало онлайн-голосування на сайті Української кіноакадемії. В голосуванні брали участь лише члени кіноакадемії», – ідеться в повідомленні організації у фейсбуці. Щодо правління, то за результатами голосування членів Кіноакадемії до нього ввійшли 12 осіб: продюсерка Ольга Бесхмельниціна, оператор-постановник Сергій Борденюк, кінознавець Володимир Войтенко, режисер Тарас Дронь, продюсерка Наталя Лібет, продюсер Пилип Ілленко, продюсер Олександр Максимчук, режисерка Олеся Моргунець-Ісаєнко, режисерка Валерія Сочивець, продюсер Олег Щербина та продюсер Володимир Яценко, а ще трьох членів правління затвердили рішенням постійних членів наглядової ради: продюсерку Анастасію Буковську, режисера Олега Маламужа та режисера Володимира Тихого. Джерело:

<https://interfax.com.ua/news/general/1033228.html>

NV. – 2024. – 10 груд. За роль у польському фільмі «Під вулканом». Українець Роман Луцький став лауреатом Міжнародного кінофестивалю в Марракеші. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Український актор Роман Луцький здобув нагороду на кінофестивалі в Марракеші. – Інф.

У вихідні у місті Марракеш, Марокко, завершився Міжнародний кінофестиваль, на якому польська драма про війну в Україні «Під вулканом» режисера Даміана Коцура отримала одразу дві нагороди, одна з яких за «Найкращу чоловічу роль». Її удостоївся український актор театру та кіно Роман Луцький, який зіграв у фільмі головну роль. Режисер фільму Коцур отримав нагороду за «Найкращу режисерську роботу». Крім Луцького, головні ролі у фільмі зіграли українські актори Анатасія Карпенко, Софія Березовська та Федір Пугачов. Оператором фільму Коцур запросив також українця – Нікіту Кузьменка, який співпрацює із режисеркою Таню Муїньо. Фільм розповідає про українську родину, яка взимку проводила відпустку на острові Тенеріфе, і несподівано для себе, через повномасштабне вторгнення РФ в Україну, враз стає біженцями. Фільм досліджує тему крихкості відчуття безпеки і нагадує про неминучість наслідків війни для кожної людини. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/ukrajinskiy-aktor-roman-luckiy-otrimav-nagorodu-kinofestivalya-v-marokko-novini-ukrajini-50473146.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3936316-ukrainskij-aktor-roman-luckij-zdobuv-nagorodu-na-kinofestivali-v-marrakesi.html>

Україна молода. – 2024. – 11 груд. «Вавилон'13» у Парижі: більше половини глядачів українського кіно – французи та іноземці з Франції. – Шипунова Ю.

У Парижі завершився другий сезон показів документального кіно українських режисерів. Babylon Villeneuve – франко-український культурний проєкт, що реалізовується кінематографістами Babylon'13 у партнерстві з Maison Ukrainienne та Union des Ukrainiens de France. Його мета – поширювати українське кіно та мистецтво серед франкомовної аудиторії, зміцнювати культурну дипломатію між Україною та Францією. Протягом року відбулося шість спеціальних кінопоказів об'єднання Babylon'13, яке вже понад 10 років знімає короткометражні та повнометражні стрічки про становлення в Україні громадянського суспільства та боротьбу українців за незалежність. Формат фестивалю дозволив не лише побачити на екрані сучасне життя українців, а й поспілкуватися з режисерами. Керівник франко-українського проєкту Максим Бондаренко ділиться враженням від фінального в цьому сезоні фільму. Ним став «Кілометр» режисерки Ганни Тихої. Найбільшу цікавість за цей сезон (судячи з відгуків глядачів) викликав альманах короткометражок Repartir a Zéro. Вони розповідають про зруйновані будинки та долі людей. Були дуже сильні емоції від фільму про наслідки підриву росіянами Каховської ГЕС «Я – Хата». Організатори фестивалю переконані: залученість аудиторії, позитивні фідбеки і важливість меседжу, який ми несемо французам, неперервна нищівна війна росіян проти України не лишають нам вибору, окрім як безупинно боротися. Наразі починається пошук фінансування для продовження діяльності. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3937/2006/186947/>

NV. – 2024. – 10 груд. Підсумки 2024 року. Google назвав найпопулярніші в Україні фільми. – Інф.

Google підбив підсумки 2024 року, назвавши найпопулярніші пошукові запити серед українців, зокрема 10 фільмів. Цього року у списку два українських фільми. Так, найбільше українці цікавилися документальним фільмом «20 днів у Маріуполі», який у березні отримав перший в історії України «Оскар». Також українці цікавилися іншим нашумілим українським фільмом «Конотопська відьма», який його автори назвали помстою російським окупантам. Цього року у списку пошукових запитів для фільмів жодного російського фільму, на відміну від результатів минулого. Українців цікавили й світові хіти «Дюна 2», «Субстанція», «Солтберн» і «Веном 3». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/nazvani-naypopulyarnishi-v-ukrajini-filmi-zaversiyeyu-google-50473040.html>

Україна молода. – 2024. – 11 груд. Тарас Цимбалюк, Антоніна Хижняк і Наталка Денисенко зіграли в комедії «Коли ти вийдеш заміж?». – Кривда М.

Історію симпатичної дівчини, яка несподівано опиняється в центрі захопливої авантюри, пов'язаної з мистецтвом, розповідає стрічка «Коли ти

вийдеш заміж?». Автор та режисер фільму Олексій Комаровський каже: «Наша команда добре попрацювала, аби українське глядацьке кіно розширило як кордони жанру і стилю, так і географічні кордони. Шедевр Поля Гогена, відвертий гумор, кримінальні перегони, хіти зірок – Монатіка, Dorofeeva та Kola, – середземноморське узбережжя, арія з опери Джузеппе Верді, ексцентрична зрада, картини українських художників, музика Вівальді, шалені пригоди, еротичні сцени... Весь цей скітлз емоцій, пригод та естетики гармонійно перемішався у нашому фільмі». Головні ролі виконують Тарас Цимбалюк, Антоніна Хижняк, Наталка Денисенко, а також нове ім'я українського кіно – Павло Текучев. До них приєдналися зірки з Хорватії – актор Домагой Янкович і співачка Лідія Бачіч. Стрічка створена United Content HUB у партнерстві з українськими кінокомпаніями та у співпраці з партнерами з інших країн, зокрема з Латвії та Хорватії. Тизер фільму показали на декількох європейських кінофестивалях, зокрема в Канні. В Instagram він набрав мільйонні перегляди та позитивні відгуки від глядачів. Фільм «Коли ти вийдеш заміж?» з'явиться на великих екранах у кінотеатрах з 23 січня 2025 року. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3937/164/186967/>

Література

Українформ. – 2024. – 10 груд. House of Europe оголосила переможців конкурсу грантів на переклад українських книжок. – Інф.

Програма House of Europe оголосила вісім видавництв – переможців восьмої хвилі грантів на переклади українських книжок. Видавництва отримають до 5 тисяч євро, щоб перекласти книжку українського автора мовою країн Європейського Союзу. Серед цьогорічних переможців, зокрема латвійське видавництво Orbita, яке перекладе поетичну збірку про війну на сході України «Абрикоси Донбасу» письменниці, поетки та сценаристки Любові Якимчук. Збірку перекладуть латвійською Мара Полякова, Маріс Салейс та Інмара Балодє. В Україні збірка вперше вийшла у «Видавництві Старого Лева» у 2015 році. Грецьке видавництво Vaxikon Publications перекладе есей «Найдовша подорож» поетеси, письменниці та літературознавиці Оксани Забужко. Грецькою книжку перекладе Елені Каціолі. Вперше книжка вийшла у видавництві «Комора» у 2022 році. Угорське видавництво Csirimojó Cultural Association перекладе дитячу книжку «Я так бачу» ілюстраторки Романи Романишин та автора дитячих книжок і мистецтвознавця Андрія Лєсїва. Перекладе книжку угорською Габор Кернер. В Україні книжка вийшла у «Видавництві Старого Лева» у 2017 році. Французьке видавництво Maison d'Europe et d'Orient перекладе п'єсу «Зелені коридори» письменниці, сценаристки та драматургині Наталії Ворожбит. Французькою п'єсу перекладе керівниця відділу українознавства в національному інституті східних мов та культур Inalco Ірина Дмитричин. Угорське видавництво Ampersand & Son Kft. перекладе роман «Охайні прописи. Шовковий шляфрок ерцгерцога Вільгельма» письменниці, перекладачки та журналістки Наталки Сняданко. Угорською роман перекладе Петер Бараш. Українською роман

вийшов у 2017 році у «Видавництві Старого Лева». Шведське видавництво 20TAL Bok перекладе збірку поезій «Кінечні пісні» поетеси та перекладачки Ірини Шувалової. Збірку перекладе шведською Сюзанна Вітт. Українською книжка вийшла у «Видавництві Старого Лева» у 2024 році. Естонське видавництво Academic Studies Press перекладе книжку «Війна з тильного боку» романіста, поета і перекладача Андрія Любки. Англійською книжку перекладуть Юлія Любка та письменниця Кейт Цуркан. В Україні книжка вийшла у 2024 році у видавництві Meridian Czernowitz. Чеське видавництво Větrné mlýny s.r.o. перекладе роман «Амадока» письменниці та перекладачки Софії Андрухович. Перекладе книжку чеською Петр Калина. В Україні книжку видали у «ВСЛ» у 2020 році. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3936436-house-of-europe-ogolosila-peremozciiv-konkursu-grantiv-na-pereklad-ukrainskih-knizok.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. Оголошено довгий список номінантів на здобуття премії Drahomán Prize за 2024 рік. – Інф.

5 грудня завершився прийом заявок на здобуття премії Drahomán Prize для перекладачів з української мови на мови світу, заснованої 2020 року Українським інститутом, Українським ПЕН та Українським інститутом книги. Після аналізу отриманих заявок на відповідність технічним критеріям до довгого списку премії Drahomán Prize увійшли 20 перекладачів і перекладацьких тандемів. Цього року серед номінантів найбільше перекладачів, які перекладають з української на англійську мову. Також у довгому списку – перекладачі на фінську, нідерландську, іспанську, італійську, грузинську, литовську, німецьку, хорватську, польську, болгарську, македонську, чеську та шведську мови. Заявки на здобуття премії надійшли з 16 країн, а саме Болгарії, Іспанії, Італії, Латвії, Литви, Македонії, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Сакартвело, США, Фінляндії, Хорватії, Чехії, Швеції. Найбільше заявок було подано закордонними видавництвами, дипломатичними представництвами України в різних країнах світу та культурними інституціями. Видання публікує довгий список Премії за 2024 рік. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosheno-dovhyj-spysok-nominantiv-na-zdobuttia-premii-drahoman-prize-za-2024-rik/>

NV. – 2024. – 10 груд. Книги Тімоті Снайдера вийдуть в Україні в аудіо форматі. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. Книжки Тімоті Снайдера з'являться легально в аудіоформаті в Україні. – Інф.

Медіасервіс MEGOGO випустить в аудіоформаті вісім книжок американського історика і публіциста Тімоті Снайдера. Вже з 10 грудня доступна перша з них – «Про свободу». Її начитав український журналіст і телеведучий Вадим Карп'як. Протягом 2025 року MEGOGO випустить ще сім аудіокнижок Тімоті Снайдера. Деякі з них ще не вийшли в перекладі українською мовою. Заплановано озвучити книги «Про тиранію. Двадцять уроків двадцятого століття», 2018; «Чорна земля. Голокост як історія і застереження», 2016; «Нариси таємної війни. Польський художник на службі

визволення Радянської України», 2007; «Шлях до несвободи. Росія, Європа, Америка», 2019; «Our Malady. Lessons in Liberty and Solidarity», 2020; «Hitler's World», 2015; «Криваві землі. Європа між Гітлером та Сталіним», 2011. Усі вони звучатимуть голосом відомого журналіста, радіо та телеведучого Вадима Карп'яка. Український переклад та обкладинку книги «Про свободу» MEGOGO придбало у видавництва «Човен». Аудіокнига вже доступна у розділі «Аудіо» у мобільному застосунку MEGOGO. Її вартість становить 6,99\$. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/knigi-timoti-snaydera-viydut-v-ukrajini-v-audioformati-jih-nachitaye-televeduchiy-vadim-karp-yak-50473090.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/knyzhky-timoti-snajdera-z-ivliatsia-lehalno-v-audioformati-v-ukraini/>

Музейна справа

NV. – 2024. – 10 груд. За переосмислення ролі під час війни. Музей Ханенків отримав престижну міжнародну премію. – Інф.

Національний музей мистецтв імені Богдана та Варвара Ханенків отримав престижну нагороду міжнародної премії, яка відзначає взірцеві практики в музеях світу СИМАМ 2024. Премія відзначила Музей Ханенків за переосмислення своєї ролі під час війни та перетворення свого простору на центр солідарності, безпеки й стійкості. Про це Музей Ханенків повідомив у Facebook. Переможців оголосили у Лос-Анджелесі. Премію Outstanding Museum Practice Award щорічно вручає Міжнародний комітет музеїв і колекцій сучасного мистецтва СИМАМ, який відзначає взірцеві музейні практики в музеях по всьому світу. Мета премії – сприяти інноваціям у музеях сучасного мистецтва. Разом із Музеєм Ханенків нагородами відзначені Стамбульський музей сучасного мистецтва та Музей сучасного мистецтва в Ріо-де-Жанейро. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/muzey-hanenkiv-otrimav-nagorodu-vid-mizhnarodnogo-komitetu-muzejiv-i-kolekciy-suchasnogo-mistectva-50473199.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 10 груд. Таїнство бандури: як кобзарські традиції відстоюють Україну у світі. – Самченко В.

«... На 19-й сесії Міжурядового комітету ЮНЕСКО з питань охорони нематеріальної культурної спадщини 5 грудня номінацію від України «Програма з охорони кобзарсько-лірницької традиції» включили до Реєстру належних практик з охорони нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО... Нині сучасними братчиками є, зокрема, відомі кінорежисер Олесь Санін та лідер музичного гурту «Хорея Козацька», військовослужбовець ЗСУ Тарас Компаніченко, поет і лікар Едуард Драч. Серед виконавців на харківській бандурі – видавець Олександр Савчук. Залишаються по суті лицарським орденом зі своїм статутом і чіткими правилами три кобзарські цехи – у Києві, Харкові і Львові...». Видання пропонує до уваги розлогу статтю, у якій ідеться про важливість входження кобзарства у Реєстр належних практик з охорони нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО і тяглість традиції. Також у

матеріалі – про те, як вдалося увійти до цього реєстру, про підготовчу роботу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3936354-tainstvo-banduri-ak-kobzarski-tradicii-vidstouut-ukrainu-u-sviti.html>

Інтерфакс. – 2024. – 10 груд. Петиція про захист мозаїки художниці Горської в Голосіївському районі Києва набрала необхідні голоси. – Інф.

Петиція на сайті Київської міської ради з закликом захистити та зберегти мозаїку української художниці-шістдесятниці Алли Горської в Голосіївському районі столиці набрала необхідні для розгляду 6 тис. голосів. Згідно з платформою петицій на сайті Київради, петиція була подана 15 листопада і станом на 10 грудня набрала необхідні для розгляду голоси. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1033008.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2024. – 10 груд. У Києві відкрили книгозбірню поета Миколи Мірошніченка. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 груд. У Києві відкрили книгозбірню поета Миколи Мірошніченка. – Інф.

У київській публічній бібліотеці імені Самеда Вургуну відкрили книгозбірню українського поета, паліндроміста, майстра візуальних віршів, перекладача тюркських літератур, зокрема азербайджанської, Миколи Мірошніченка. Захід відбувся за сприяння посольства України в Азербайджанській Республіці, Українсько-тюркського Центру та Українського центру в Баку. Модераторка заходу, співзасновниця Українсько-тюркського Центру Марина Гончарук розповіла, що вперше створюється культурний простір імені видатного поета, перекладача, простір, який систематизує його літературну спадщину. За її словами, для створення книгозбірні вдалося викупити частину особистої бібліотеки Мірошніченка, а частина раніше була розкуплена. «Але, дізнавшись про створення книгозбірні Миколи Мірошніченка, сюди вже передають книги і його друзі, у яких були його книги, і ті читачі, які купили щось із приватної бібліотеки Миколи раніше», – зазначила Марина Гончарук. Відкриття книгозбірні відбувається напередодні дня народження поета – 16 грудня. В київській бібліотеці імені Самеда Вургуну під книгозбірню Миколи Мірошніченка відведено окремий простір, де представлені не лише його книги та деякі рукописи, але й особисті речі, зокрема друкарська машинка. Також є фотовиставка, яка відображає сторінки його життя. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3936385-u-kievi-vidkrili-knigozbirnu-poeta-mikoli-mirosnicenka.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-vidkryly-knyhozbirniu-poeta-mykoly-miroshnychenka/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 10 груд. У Румунії вшанували пам'ять

українського поета Степана Руданського. – Інф.

Клузька філія Союзу українців Румунії у партнерстві зі спеціалізацією української мови та літератури Філологічного факультету Університету ім. Бабеша-Бойої відзначили 190 років від дня народження поета та фольклориста Степана Руданського. Докладно про перебіг події:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3936426-u-rumunii-vsenuvali-pamat-ukrainskogo-poeta-stepana-rudanskogo.html>

Укрінформ. – 2024. – 10 груд. У Римі показали фільм про українську воєнну розвідку «Авіапрорив на Азовсталь. Небо». – Інф.

У Римі під час «Днів українського кіно» показали стрічку «Авіапрорив на Азовсталь. Небо» із документального циклу «Воєнна розвідка України». Захід культурної дипломатії в Римі організували з ініціативи Посольства України в Італії за підтримки Держкіно. У 2024 році стрічку відзначили призом першого національного фестивалю фільмів, знятих під час війни, «Cinema for Victory».

Автор циклу «Воєнна розвідка України» – документаліст і військовослужбовець Артем Шевченко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3936490-u-rimi-pokazali-film-pro-ukrainsku-voennu-rozvidku-aviaproriv-na-azovstal-nebo.html>

***

NV. – 2024. – 10 груд. Попри вимоги українців скасувати. В Мілані пройшла прем'єра опери, у якій зіграла путіністка Анна Нетребко. – Інф.

7 грудня в міланському оперному театрі «Ла Скала» пройшла прем'єра вистави про трагедію сучасних воєн, у якій зіграла путіністка Анна Нетребко. Українці в Італії закликали скасувати виступ. Про це пише «Голос Америки». Ідеться про оперу Джузеппе Верді «Сила долі», адаптовану до подій сучасності, що розповідає про трагедію нинішніх воєн – від України до Близького Сходу. Анна Нетребко зіграла в ній головну роль. Напередодні вистави представники української громади закликали бойкотувати виставу. Один з організаторів протесту Алессандро Літта Модіньяні, координатор Ponte Atlantico пояснив причини обурення громади. Попри протести, прем'єра вистави у міланській опері відбулася. Після прем'єри італійські медіа писали, що «глядачі отримали від Нетребко щось близьке до досконалості». В Італії Анна Нетребко заявлена у ще одній постановці – опері «Тоска», запланованій Римським оперним театром на березень 2025 року. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/anna-netrebko-yaka-pidtrimuye-putinskiy-rezhim-povernulasya-na-scenu-milanskoji-operi-foto-50473202.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування

Рудіч О. А.,

та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org, info_nplu@ua.fm